

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 32/2022-12

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a zo sudcov Libora Duľa a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátskou kanceláriou ADVOKÁT JUDr. PETER TIMKO spol. s r. o., Pri parku 8, Maňa, IČO 50 528 874, konajúcou prostredníctvom advokáta a konateľa JUDr. Petra Timka, proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre č. k. 5 Co 55/2021-166 z 30. júla 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. decembra 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) č. k. 5 Co 55/2021-166 z 30. júla 2021 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“). Sťažovateľka navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti, napadnutého uznesenia a pripojených príloh vyplýva nasledujúci stav veci:

Sťažovateľka vystupovala v právnom postavení žalobkyne v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra (ďalej len „okresný súd“) o vyporiadanie bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvode. Uznesením okresného súdu č. k. 15 C 324/2016-132 zo 16. novembra 2020 bolo sťažovateľke ako úspešnej strane konania priznané právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3. Uznesením okresného súdu vydaným vyšším súdnym úradníkom č. k. 15 C 324/2016-135 z 1. februára 2021 bol žalovaný zaviazaný na úhradu trov konania vo výške 1 705,61 eur v prospech sťažovateľky. Sťažovateľka podala proti uzneseniu o výške trov konania sťažnosť. Uznesením okresného súdu vydaným sudcom č. k. 15 C 324/2016-148 z 12. mája 2021 bolo podanej sťažnosti

vyhovené a súd priznal sťažovateľke náhradu trov konania vo výške 2 138,99 eur. Výrokom II tohto uznesenia okresný súd nepriznal sťažovateľke nárok na náhradu trov sťažnostného konania proti žalovanému. Zároveň okresný súd poučil sťažovateľku o možnosti podať odvolanie proti výroku II tohto uznesenia.

4. Sťažovateľka napadla výrok II uznesenia okresného súdu vydaného sudcom odvolaním. Krajský súd napadnutým uznesením odvolanie sťažovateľky odmietol v zmysle § 386 písm. c) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“) z dôvodu, že podané odvolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

5. V odôvodnení napadnutého uznesenia krajský súd poukázal na § 250 CSP, ktorý upravuje možné spôsoby rozhodovania sudcu o sťažnosti smerujúcej proti uzneseniu vydanému vyšším súdnym úradníkom, ako aj na § 357 CSP, kde sú taxatívne vymenované typy uznesení, proti ktorým je prípustné podanie odvolania. Uznesenie sudcu, ktorým sa mení uznesenie vydané vyšším súdnym úradníkom, nie je obsiahnuté v dikcii § 357 CSP, z čoho krajský súd vyvodil, že odvolanie podané sťažovateľkou smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

6. Sťažovateľka podala proti napadnutému uzneseniu krajského súdu súběžne popri tejto ústavnej sťažnosti aj dovolanie, ktorého prípustnosť odvodila od existencie vady zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP.

II.

Argumentácia sťažovateľky

7. Proti napadnutému uzneseniu krajského súdu o odmietnutí podaného odvolania podáva sťažovateľka túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje:

a) Krajský súd napadnutým uznesením odoprel sťažovateľke procesné garancie spočívajúce v práve na dvojinštančný prieskum súdneho rozhodnutia, uznesenie okresného súdu vydané sudcom vo výroku II je svojou povahou uznesením o nároku na náhradu trov sťažnostného konania a analogicky ho možno považovať za uznesenie v zmysle § 357 písm. m) CSP, proti ktorému je prípustné podanie odvolania.

b) Napadnuté uznesenie krajského súdu je nespravodlivé a nezákonné, priamo odporuje zákonnému textu § 357 písm. m) CSP a sťažovateľke znemožňuje vyvolať odvolací prieskum otázky náhrady trov sťažnostného konania.

c) Sťažovateľka uvádza, že zároveň napadla uznesenie krajského súdu dovolaním, a to z opatrnosti, keďže v prípade rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) o neprípustnosti podaného dovolania by jej mohla lehota na podanie ústavnej sťažnosti proti rozhodnutiu krajského súdu márne uplynúť.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je sťažovateľkou tvrdené porušenie základného práva na súdnu ochranu v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie v zmysle čl. 6 ods. 1 dohovoru v dôsledku napadnutého uznesenia krajského súdu, ktoré znemožnilo sťažovateľke prístup k odvolaciemu konaniu bez zákonného podkladu.

9. V prvom rade je z pohľadu ústavného súdu potrebné vysporiadať sa s procesnou situáciou spočívajúcou v súbežnom podaní dovolania a ústavnej sťažnosti. Sťažovateľka v podanej ústavnej sťažnosti sama uvádza, že tento stav vyvolala. Z textu podaného dovolania vyplýva, že jeho prípustnosť je založená na § 420 písm. f) CSP, pričom dovolanie sa argumentačne zhoduje s podanou ústavnou sťažnosťou a je založené na odopretí vecného preskúmania podaného odvolania krajským súdom a na nesprávnej interpretácii § 357 CSP krajským súdom.

10. Súbežné podanie dovolania a ústavnej sťažnosti nie je žiaducim javom už len z toho dôvodu, že rovnaké rozhodnutie má byť v rovnakom čase preskúmané dvoma rozdielnymi orgánmi, čo by mohlo v konečnom dôsledku viesť k odlišným rozhodnutiam o tej istej otázke, čo nie je v súlade s princípom právnej istoty (porov. rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Zvolský, Zvolská proti Českej republike z 12. 11. 2002, č. sťažnosti 46129/99, bod 53). Uvedený postup navyše koliduje aj s princípom subsidiarity, na ktorom je založená právomoc ústavného súdu v konaní o sťažnostiach, ktorými fyzické osoby alebo právnické osoby namietajú porušenie svojich základných práv a slobôd. Táto právomoc je daná, len pokiaľ im ochranu neposkytujú iné súdne orgány Slovenskej republiky prostredníctvom účinného a dostupného právneho prostriedku ochrany (čl. 127 ods. 1 ústavy).

11. V prejednávanej veci je otázka prípustnosti dovolania založená v prvom rade na posúdení, či napadnuté uznesenie krajského súdu je rozhodnutím vo veci samej, resp. či je rozhodnutím, ktorým sa konanie končí. V prípade jej kladného posúdenia sa ďalej najvyšší súd bude zaoberať samotnou existenciou vytýkanej vady zmätočnosti ako predpokladom prípustnosti dovolania. Uvedené právne otázky je aktuálne oprávnený riešiť výlučne najvyšší súd a v tejto fáze konania posudzovanie prípustnosti dovolania nepatrí do právomoci ústavného súdu.

12. Vzhľadom na to, že je úlohou nielen ústavného súdu, ale primárne všeobecných súdov poskytovať ochranu základným právam, ústavný súd v duchu zásady sebaobmedzenia s ohľadom na princíp subsidiarity odmietol podanú ústavnú sťažnosť ako celok podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov pre nedostatok právomoci.

13. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o jej ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal. Ústavnú udržateľnosť rozhodnutia dovolacieho súdu môže preskúmať ústavný súd na základe ústavnej sťažnosti smerujúcej proti nemu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. januára 2022

Ladislav DUDITŠ
predseda senátu